

Operatiivinen sopimus Turun kaupungin lasten kasvatuksen ja opetuksen pääprosessin suomenkielisten perusopetuspalvelujen tuottamisesta vuonna 2015

Sopimuksen tarkoitus ja osapuolet

Operatiivinen sopimus on kasvatus- ja opetuslautakunnan ja toimialan välinen sopimus perusopetuspalveluista. Operatiivinen sopimus sisältää tulosalueen keskeiset toiminnalliset tavoitteet, tavoitteiden toteutumista kuvaavat mittarit, työvoiman käytön ja laatutavoitteet mittareineen. Lisäksi sovitaan siitä, miten uudistamisohjelman toimenpiteet toteutetaan tulosalueilla.

Toimintaympäristö ja sen mahdolliset muutokset

Taloudellinen toimintaympäristö ja sen asettamat haasteet

Perusopetuksen kouluja on 34. Tulosalueella toimii kolme yhteistyöaluetta. Pitkään jatkunut oppilaiden määrän väheneminen on pysähtynyt ja oppilasmäärä on kääntynyt alakouluissa kasvuun.

Perusopetuksen oppilaista 2171 eli noin 19 % on vieraskielisiä (maahanmuuttajataustaisia). Noin 11 % oppilasta tarvitsee erityistä tukea opinnoissaan. Turun perusopetuksessa on erikoisluokkatoimintaa mm. kielissä, matematiikassa, liikunnassa, musiikissa ja kuvataiteessa. Erikoisluokilla on oppilaita 1923, mikä on noin 17 % perusopetuksen oppilaista. Ulkokuntalaisia oppilaita on 592 (5%).

Oppilasmäärät

Kaupungin omat koulut	Suomenk. perusop. 2013-14	Suomenk. perusop. 2014-15
Esiopetus	66	68
Vuosiluokat 1-6, alakoulut	7 531	7646
Vuosiluokat 7-9, yläkoulut	3987	3894
Lisäluokilla	26	22
Erityisen tuen päätöksiä	1366	1332
Oppilaita yhteensä	11610	11630

Toimintatapoja koskevat keskeiset periaatteet ja niiden muutokset

Perusopetuksen laatuksiteerit on otettu käyttöön keväällä 2014. Ensimmäiset arvioinnit on tehty ja koulut kehittävät omaa toimintaansa niiden perusteella. Yhteisiksi tavoitteiksi laatuseminaarin perusteella nostettiin osallisuuden lisääminen, TVT:n käyttö opetuksen tukena ja sitoutuminen perusopetusta ohjaaviin asiakirjoihin, kuten esim. opetussuunnitelmaan.

Koulujen välistä yhdenvertaisuutta lisätään tukemalla haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja valtion erityisavustuksen myötä. Lisäksi on saatu erityisavustusta lukuvuodeksi 2014 – 2015 perusopetuksen opetusryhmien pienentämiseen 2 528 500, mikä vastaa 48 opettajan vuotuista työpanosta.

Sopimuksen tarkoittaman toiminnan resursointi

Seuraavassa taulukossa on esitetty perusopetuksen tuottamiseen varatut määrärahat. Kasvu edelliseen vuoteen verrattuna perustuu mm. siihen, että tilavuokrat on vuodelle 2013 kirjattu tulosalueen kustannuksiin, eikä yhteisiin menoihin kuten aikaisemmin.

	TP 2013 (EUR)	TA 2014 (EUR)	TAE 2015 (EUR)
Kustannuslaji	EUR	EUR	EUR
TOIMINTAKATE	102 797 930	103 039 677	102 074 656
TOIMINTATUOTOT	-10 356 460	-10 088 141	-10 262 154
TOIMINTAKULUT	113 154 390	113 127 818	112 336 810

Operatiivisen sopimuksen tavoitteet perusopetuksen tulosalueella

Strategisen sopimuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
2.2.2. Tulevaisuuden osaamispääoma turvataan järjestämällä jatkossakin korkeatasoista yleissivistävää ja ammatillista koulutusta			<p>Tuetaan toisen asteen koulutukseen siirtymistä riittävällä yksilöllisellä ohjauksella</p> <p>Valmistelussa ja päätöksenteossa lisätään vaikuttamisen mahdollisuuksia luomalla toimivat rakenteet osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi</p> <p>Perusopetuksessa suunnataan resursseja lähikouluperiaatteen mukaisesti ennaltaehkäisevään työhön ja oppilaan oikea-aikaiseen kasvun- ja oppimisen tukeen</p> <p>Oppimista tukevat laadukkaat ja monipuoliset oppimisympäristöt</p>		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
	<i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>				
Oppilaalla on mahdollisuus saada tarvitsemansa yleisen, tehostetun ja erityisen tuen palvelut lähikoulustaan	<p>Kouluilla on riittävä osaaminen ja resurssit oppilaan tukemiseen kolmiportaisen tuen mallin mukaan, valmiudet eriyttämiseen ja joustavat järjestelyt käytössä</p> <p><i>Tulosaluejohtaja, rehtorit, opettajat</i></p>	<p>Erityisopetus- ja tukiopetusresurssin määrä</p> <p>Perusopetuksen laadunarviointi, kasvun ja hyvinvoinnin tuki</p>	<p>Oppilas saa tarvitsemansa oikeantasoisen tuen</p> <p>Laadunarvioinnin tavoite arvio 3,1</p>	<p>Osa-aikainen erityisopetus väh. 0,07h/oppilas, tukiopetusresurssi 0,02 h/ oppilas.</p> <p>Lisäresurssia saa tehostetun ja erityisen tuen sekä vieraskielisten oppilaiden määrän mukaan</p>	<p>Kerhotoiminnan kehittäminen</p> <p>Liikkuva koulu</p> <p>Matikkamaa</p> <p>TVT-hankeet</p> <p>Romanioppilas perusopetuksessa</p>
Oppilaiden osallisuuden lisääminen kouluissa	<p>Oppilaiden osallistuminen koulun toiminnan suunnitteluun ja kehittämiseen sekä heitä koskevien asioiden käsittelyyn.</p> <p>Yläkoulujen oppilaskuntatoiminnan koordinoiminen järjestäminen ja ohjaajien koulutus</p>	<p>Perusopetuksen laadunarviointi, osallisuus</p>	<p>Tavoitetaso 3,1</p> <p>Oppilaskuntatoiminnan toimintamalli valmis ja käytössä</p> <p>Koordinaattori aloittanut toimintansa ja koulutusta järjestetty</p>	<p>Oppilaskunnan ohjaajat</p> <p>Osallisuuden koordinaattorit (alakoulut ja yläkoulut)</p> <p>Turun lasten parlamentin toiminnan resurssi</p> <p>Nuorisovaltuusto</p>	<p>Liikkuva koulu</p> <p>Kerhotoiminnan kehittäminen</p> <p>OPS-työ</p>

	<p>Yhteisöllinen oppilashuolto-ryhmä toimii lain ja opetus-suunnitelman mukaisesti kaikissa kouluissa</p> <p><i>Rehtori, koulujen henkilöstö, oppilaat, tulosaluejohtaja</i></p>				
<p>Opetussuunnitelmatyön eteneminen siten, että koulujen henkilöstö, huoltajat ja tärkeät sidosryhmät voivat osallistua sen laadintaan ottaen uusia toimintatapoja kokeiluun ja käyttöön.</p>	<p>Oppiva OPS -prosessi Koulujen sisäinen OPS-työ Huoltajien kuuleminen vanhempainilloissa ja vanhempainfoorumeissa Oppilaiden osallistuminen oppilaskuntatyö</p> <p><i>Opetussuunnitelmatyön koordinaattori, rehtorit, KOPS-opettajat, muu henkilöstö</i></p>	<p>Perusopetuksen laadunarviointi</p>	<p>Opetussuunnitelman sisäistäminen ja merkityksen ymmärtäminen kasvatus- ja opetuksen perustana</p>	<p>OPS-koordinaattori KOPS-opettajien palkkiot Oppiva OPS-kouluttajat (OPH:n rahoitus suoraan heille) aikaresurssi</p>	<p>TVT-hankkeet Osaava</p>
<p>Tieto- ja viestintätekniikan hyödyntäminen oppimisessa ja opetushenkilöstön taitotason ylläpitäminen ja kehittäminen tieto- ja viestintätekniikan käyttämisessä</p>	<p>Aktiivinen kouluttautuminen Vertaistuki Laitteistojen aktiivisen käytön mahdollistaminen Projektit, innovointi, yhteistyö</p> <p><i>Rehtori, opettajat, TVT-vastaavat</i></p>	<p>Perusopetuksen laadunarviointi Vuosittaiset TVT-kyselyt</p>	<p>Taidon ja käytön lisääntyminen ja monipuolistuminen nykypolusta Taso 3.1.</p>	<p>TOP-keskuksen hankerahoitus sijaiskustannukset kouluttautumisen aikana TVT-vastaavien palkkio Laitehankinnat</p>	<p>TOP-keskuksen ja koulujen TVT-hankkeet</p> <p>Valtionavustus tasarvoa lisääviin toimenpiteisiin</p>
<p>Henkilöstön osaamisen kehittäminen</p>	<p>Henkilöstön taitotason nostaminen täydennyskoulutuksen ja opetus-suunnitelmatyön avulla</p> <p><i>Rehtori, opettajat, OPS-koordinaattori, KOPS-opettajat, Suke, TVT-vastaavat, TOP-keskus</i></p>	<p>Koulutus-suunnitelman mukainen täydennyskoulutus toteutuu Perusopetuksen laadunarviointi Osallistuminen OPS-työhön</p>	<p>Koulutus-suunnitelma toteutuu Henkilöstö osallistuu OPS-työhön Laadunarviointi 3,1</p>	<p>Koulujen määrärahat Sijaisjärjestelyt Keskitetty koulutus</p>	<p>Matikkamaa Digipolut Liikkuva Koulu TVT-hankkeet Osaava</p>

Strategisen sopimuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
Uudistamisohjelmat toteutuvat päätösten mukaisesti			Perusopetuksen luokkakokojen kasvattaminen keskimäärin 3 oppilaalla Uudistamisohjelman mukaisten ratkaisujen toteuttaminen		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
Perusopetuksen henkilöstömenoja sopeutetaan, ryhmäkokoja kasvatetaan ja luovutaan perusopetusryhmien pienentämisen erillisvaltionavustuksen hakemisesta, mikäli sen kriteerit pysyvät ennallaan.	Opetusta vähennetään n. 53 opettajatyövuoden verran Turun kaupungin omasta rahoitusosuudesta (säästö henkilöstömenoista 1 184 000 €/5kk) ja n. 48 henkilötyövuoden verran OKM:n erillisvaltionavustuksesta perusopetusryhmien pienentämiseen (2 528 500 €/vuosi) Vähennetään 10 Turun kaupungin omalla budjettirahoituksella palkattua koulunkäyntiavustajaa <i>Tulosaluejohtaja</i>	Opetustuntien määrä Avustajamäärä	-101 htv -10 avustajaa	Vähennys: - 1.184.000 / 5kk - 1 053 541 €/5kk - 100 000 €/5kk	U2
Tilankäytön tehostaminen	Sijoitetaan esiopetusta alakouluille yhä enemmän Luovutaan niistä kouluyksiköistä, joiden oppilaat voidaan sijoittaa pääkoululle kävelymatkan päähän Luovutaan niistä kouluista, joiden oppilaat voidaan sijoit-	Alakoulujen tiloihin sijoitettujen esiopetusryhmien määrä Lakkautettujen kouluyksiköiden määrä Koulujen lkm	10 ryhmää 3 yksikköä 34 -1	- 70 000 € - 142 000 € - 67 000 €	U2 Esiopetuksen siirto koulutilojen yhteyteen 75.000 euroa ja tilankäytön muu tiivistäminen (mm. Uittamon 3.-4. lk siirto Vähä-

	<p>taa lähimpiin kouluihin kävelymatkan päähän.</p> <p><i>Tulosaluejohtaja, toimialajohtaja, varhaiskasvatuksen tulosaluejohtaja</i></p>				<p>Heikkilään) 75.000 euroa.</p> <p>Kuljetuskustannukset -> 10.000 €</p> <p>2 rehtoria vähenee -> 64.000 €</p> <p>Vieraskuntalaisten koulukuljetusten karsinta 1.8. 2014 lukien: 400.000 €</p> <p>Kotikuntakorvauksen muuttaminen: +300.000 euroa (alustava laskelma VVM).</p>
<p>Koulukuljetusvelvoitteiden arviointi ja vähentäminen</p>	<p>Etäopetuksen lisääminen edelleen pienryhmäisten uskontojen opetuksessa</p> <p>Yhteisten uskontotuntien pitäminen yläkouluissa (pilotointi)</p> <p>Kuljetukset lakisääteisellä tasolla</p> <p><i>Tulosaluejohtaja, rehtorit, opettajat</i></p>	<p>Uskontokuljetusten määrä</p> <p>Kuljetusten määrä</p>	<p>2 opetusryhmää etäopetukseen lisää</p>	<p>- 10 000 €/5kk</p> <p>- 10 000 €/5kk</p>	<p>U2</p>

Strategisen sopimuksen kaupunginhallitukseen nähden sitova tavoite			Tulosalueen keskeiset strategisen sopimuksen toimenpiteet		
Lasten ja oppijoiden hyvinvointia lisätään kestäväällä tavalla			<p>Ennaltaehkäisevää toimintaa kehitetään osana yhteisöllistä oppilashuoltoa ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.</p> <p>Koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kehitetään. Sivistystoimiala toimii pilottikohteena.</p> <p>Terveysten edistämisen ja kestävän kehityksen näkökulmat toteutuvat koulutyössä.</p>		
Tavoite	Kuvaus keinoista tavoitteen saavuttamiseksi <i>Vastuu- ja yhteistyötahot</i>	Mittari tavoitteen toteutumisen seurantaan	Tavoitetaso	Resurssitarve	Tavoitetta tukevat hankkeet
Kavennetaan koulujen välisiä eroja ja tuetaan haasteellisessa toimintaympäristössä toimivia kouluja valtion erillisavustuksen turvin Tulosaluejohtaja, rehtorit	Suunnitelman toteuttaminen	Suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen	Suunniteltujen toimenpiteiden toteutuminen	OKM:n valtion erillisavustus tasa-arvoa lisääviin toimenpiteisiin	
Kouluissa edistetään arki liikuntaa ja terveellisiä elämäntapoja	Oppilaiden koulupäivän aikaista liikuntaa kannustetaan ja tuetaan aktiivisin keinoin.	Kouluterveyskysely ruokailusta annettu palaute ruokailevien oppilaiden	Oppilaat syövät kouluruokaa ja liikkuvat runsaasti Oppilaat ymmärtävät	Liikkuva koulu -yhdysopettajat, välituntivälineistö Kerhotoiminta Spin- ja välituntiliikuttajat	Liikkuva Koulu Kerhotoiminnan kehittäminen Arkean mobiilipa-

	<p>Edistetään terveellisiä ruokailutottumuksia.</p> <p><i>Rehtori, opettajat, koulujen muu henkilöstö, Arkea, koululiikunnanohjaajat, kouluterveydenhuolto</i></p>	<p>osuus laajennettujen terveys-tarkastusten luokka-kohtaiset raportit</p>	<p>ylipainaisuuden riskit. Terveysnäkökohdat tiedostava elämäntapa</p>	<p>Kouluterveyden huollon panos Arkean teemaviikot</p>	<p>lautehanke Maistusikse Kaste Kasvamme yhdessä -vanhempainillat</p>
<p>Kouluissa kiinnitetään huomiota kestävään elämäntapaan, oman asuin-ympäristön ja luonnon arvostamiseen sekä energian ja luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön</p>	<p>Oppisisällöt, teemat, projektit, aikuisten esimerkki, energiankäytön mittaaminen, ympäristöpolku ja ekotukihenkilöiden toiminta, Tammenterhon toiminta, Arkean ruokahävikki-viikko</p> <p><i>Kouluissa työskentelevät aikuiset, oppilaat, Arkea, ekotukihenkilöt, Ympäristöpolku-koordinaattori, Valonia, Tammenterhon luonto-opettaja, leirikoulut, 3. sektorin toimijat, Kiinteistöliikelaitos</i></p>	<p>Perusopetuksen laadunarviointi</p>	<p>Tietoisuus ja myönteinen asennoituminen</p> <p>Pysyvien ja kestävien toimintamallien monipuolisuus ja määrä.</p>	<p>Ekotukihenkilöt Ympäristöpolun koordinaattori ja –yhdysohjaajat Valonian panostus sähkönkulutuksen seurantaan Tammenterhon opettaja Arkean ruokaprojektit Vihreä lippu -rahoitus</p>	<p>KiVa-koulu</p>
<p>Oppilashuollon uusi opetussuunnitelma jalkauteetaan. Kiinnitetään erityistä huomiota yhteisöllisyyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseen.</p>	<p>Yhteisöllisen oppilashuollon toiminta työyhteisön toimintatapojen kehittäminen</p> <p><i>Rehtori ja muu henkilöstö</i></p>	<p>Perusopetuksen laadunarviointi Kunta-10 Kouluterveyskysely</p>	<p>Uuden opetussuunnitelman tunteminen ja noudattaminen. Arviointilukujen positiivinen kehittyminen</p>	<p>Aikaresurssi yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän toimintaan ja yhteisiin kehittämispalaveriinhin Yhteisöllisen oppilashuoltoryhmän TVA-korvaus</p>	

